

René Seghers' gedicht gelezen tot voorbij Wladiwostok

De schijnheiligheid van een kritisch gedicht

Dichter René Seghers bracht zeven dagen in een Chinese cel door, ondernam in Tokyo een wanhopige zoektocht naar een 'lentebloem' en trekt binnenkort te paard door Siberië. En dat allemaal ter vervolmaking van een gedicht, dat hij 508 keer wil laten voorlezen in 508 verschillende dialecten. Zaterdag vertelt hij in vertoningsruimte Argument over zijn bijna voltooide avonturenproject 'Banden'.

Door Anne-Marie Vervelde

Ooit liep hij langs Tilburgse deuren om zijn poëziebundeltjes aan de lezer(es) te brengen. Dat is voorgoed verleden tijd voor de in Brabant opgegroeide René Seghers (29). Tegenwoordig leeft hij voor zijn project *Banden*: 508 voordrachten van zijn gedicht *Onbestemd* in 508 dialecten tussen de westkust van Ierland en de oostkust van Japan. Buiten zijn appartement klinken de typische geluiden van een markt, de Dappermarkt in Amsterdam. Een plek waar hij graag terugkomt, elke keer wanneer hij een deel van zijn reis heeft afgelegd. Om opnieuw financiers te zoeken en contacten te leggen ter voorbereiding van een volgend deel.

Drie jaar geleden begon hij in in het Ierse Clifdon, waar hij al op de eerste dag een gesponsor-

de auto in de prak reed. Nu tweedeede van zijn reis er op zit, komt hij in Tilburg foto- en videomateriaal laten zien en zijn avonturen vertellen. En dat zijn er nogal wat.

De oorsprong van het project ligt in 1987, in zijn kunstacademie-tijd in Enschede. In vijf minuten schreef René Seghers het gedicht *Onbestemd*. Hij heeft het sindsdien vele malen verfoeid.

Een dichter die zich in een gedicht kritisch uitlaat over de schijnheiligheid van mooie woorden, heeft het ook over zichzelf. Voor dat dilemma stond René Seghers toen hij zijn gedicht *Onbestemd* nog 'ns doorlas.

Onbestemd!
luister ik naar zijn mooie woorden!

*gedragen door de wind zeggen ze niets!
ze zijn onbestemd!
ze vertelden de leegte!*

In een van zijn prachtige, met de hand gedrukte poëziebundels, heeft hij het gedicht vorm gegeven. Een vorm die onlosmakelijk met de inhoud is verbonden. Vanuit een nulpunt, de O van *onbestemd*, kronkelt het gedicht vier keer rond en vormt zo verbodensymbolen. Je kunt er een christelijk kruis in ontdekken, maar ook een swastika, het yin-en-yangsymbool en de ringen van de Olympische Spelen. „Stuk voor stuk zijn dat symbolen die in de loop van de tijd op vaandels mee zijn gesleept, de oorlog in. Symbool voor verbodering, maar dan alleen van het eigen volk. Het zijn derhalve symbolen van

haat, omringd door mooie woorden. Net als in mijn gedicht.” Maar het dilemma was daarmee niet opgelost. „Woorden zijn slechts woorden. Dat is hun beperking. Het zijn geen daden en precies daarop valt het gedicht zichzelf aan,” zegt René Seghers.

Wladiwostok

Er moest dus een daad gesteld worden. Voor de grap zei een vriend iets over voorlezen in Wladiwostok. Daaruit onstond het plan voor de wereldreis. Want trek je van de westkust van Ierland naar de oostkust van Japan, dan zie je nationaliteiten als vanzelf in elkaar overgaan. „Ik wil de mensen door mijn gedicht aan elkaar verbinden. Daarom vraag ik in elke plaats op de route, dat zijn er

508, of iemand het voor wil lezen in het eigen dialect. Alle voordrachten, de foto's en de video-opnamen die ik - samen met een meereizende vriend - heb gemaakt, vormen uiteindelijk het gedicht.”

Het grootste deel van de reis heeft René Seghers al afgelegd. Zijn gedicht is voorgelezen in Ierland, Engeland, Nederland, Duitsland, Polen, China en Japan. Deze maand vertrekt hij voor de slotreis: Siberië. „Daar kom ik in streken waar een paard het meest praktische vervoermiddel is. Daar zullen wij dus ook gebruik van maken.”

In zijn hart zijn de mensen die zijn gedicht hebben voorgedragen allemaal vrienden van hem. Toch was het niet altijd eenvoudig om hen voor de camera te krijgen. Een doofstomme travestiet in Berlijn vond het geen

probleem. Hij gebruikte gebarentaal.

Maar een mooie, lente-achtige Japanse ontglipte hem twee keer in de drukte van Tokyo, voordat hij haar voor zijn camera's had gesleept. „Het is een puur wonder dat ik haar tot drie keer toe als bij toeval ben tegengekomen in een wereldstad met 20.000 inwoners. En dat terwijl ik juist op zoek was naar een 'lentebloem', als tegenhanger van de oude man in Ierland, die de eerste voordracht deed.”

Nudistenstrand

In het plaatsje Pāwesin, boven Berlijn, ging René Seghers voor het eerst van zijn leven naar een nudistenstrand. „Op de camping waar we stonden is een buurvrouw voor ons gaan komen, nadat we per ongeluk een

brandje hadden gesticht. Haar vroeg ik om het gedicht voor te lezen, want ik pluk de mensen gewoon van de straat hè. Maar zij wilde niet voor de camera, vond zichzelf te lelijk. Maar iedereen die aan *Banden* meedoet, moet op de foto. Toen ik haar vertelde van mijn grootste angst, uit de kleren gaan waar anderen bij zijn, hebben we een deal gemaakt: zij voor de camera, ik naar het naaktstrand. En ook op de foto, zoals je ziet.”

Niet iedereen vertrouwde die vreemde vogel uit Holland met zijn gedicht. In China liep dat uit op gevangenisstraf. „In Peking fotografeerde ik een oude man met een paardewagen. Een idyllisch plaatje, vond ik, maar een politiemans meende dat ik daarmee de naam van China door het slijk wilde halen. Hij arresteerde mij. Zeven dagen

● René Seghers overwoon zijn angst voor het naaktstrand, in ruil voor een voordracht van zijn gedicht *'Onbestemd'* in het dialect van Pāwesin, een plaatsje boven Berlijn.
Foto Joël van der Meer

hebben ze me vastgehouden en ondervraagd. Toen bleek dat ik onschuldig was, moesten ze toch iets doen. Dus toen hebben ze me het land uitgezet.” De reis heeft de jonge dichter veranderd. „Ik heb geleerd met mensen om te gaan. Ik ben altijd een 'einzelfganger' geweest. Eigenlijk was ik behoorlijk arrogant voordat ik op reis ging. Nu ben ik een gevoelige man.”

René Seghers vertelt zaterdag in vertoningsruimte Argument (Korte Schijfstraat 17, Tilburg) over zijn project 'Banden'. Met foto- en videomateriaal. Aanvang 20.30 uur.

